

מרכז המידע למודיעין ולטרור
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

3 באוגוסט 2010

**עיתון אפוזיציה תורכי מצטט משפטן תורכי,
המתמחה במשפט בינלאומי, המבקר בחריפות
את התנהלות מארגני הספינה מאוי מרמרה.
המשפטן טוען כי התנהלות ישראל אולי עמדה
בניגוד לחוק הבינלאומי, אולם גם התנהלות
מארגני הספינה התורכית מהווה עבירה על
החוק הבינלאומי וייצרה לישראל את מלוא
הלגיטימציה לעלות בכוח על הספינה**

İLK KURŞUN
AYLIK HABER - YORUM GAZETESİ

Ana Sayfa	Arşiv	Ege	Gazeteyi Edinebileceğiniz Adresler	İletişim/Abonelik	Kitap	Sayı 41	Banu Avar
-----------	-------	-----	------------------------------------	-------------------	-------	---------	-----------

עיתון האפוזיציה בו התפרסמו דבריו של רשאת וולקן (6 ביוני, 2010)

כללי

1. לאחרונה הופיעו בעיתונות התורכית (בעיקר האפוזיציונית) מאמרים המותחים ביקורת על המשט ועל תוצאותיו. כמה מהמאמרים מעלים את השאלה **האם מארגני המשט של מאוי מרמרה פעלו בהתאם לדיני הים במשפט הבינלאומי.**

2. ב- 6 ביוני 2010, התפרסמה כתבה בעיתון התורכי האפוזיציוני אילק-קורשון¹, פרי עטו של דניז סום, העוסקת בהיבט המשפטי של העימות האלים על גבי הספינה מאוי מרמרה. **בכתבה**

¹ <http://www.ilk-kursun.com/2010/06/kaos/>

מצוטטים דבריו של רשאט וולקאן (Resat Volkan), חוקר בפקולטה למשפט בינלאומי באוניברסיטת מרמרה בתורכיה. לדבריו ההתנהלות הישראלית על גבי הספינה עמדה בניגוד לחוק הבינלאומי. יחד עם זאת, הוא טוען, **כי אופן התנהלות הספינה נחשב אף הוא להפרה של החוק הבינלאומי, והדבר נתן לגיטימציה לישראל להשתלט בכוח על הספינה.** הוא הוסיף, כי אירועי המשט יצרו "כאוס במזרח-התיכון". העיתון אילק קורשון הינו **שופרה של מפלגת העם (CHP) החילונית המהווה מפלגת אופוזיציה למפלגת השלטון (AKP),** שבראשות ראש ממשלת תורכיה, רג'פ טאיפ ארדואן.

3. במאמר נוסף בעיתון אקשאם (AKSAM) מצטט העיתונאי צ'יגדמ טוקר (CIGDEM TOKER) את חיקמט סאמי טורק, שר המשפטים לשעבר ומומחה למשפט בינלאומי. **לדבריו על הספינה מאוי מרמרה היה להצטייד באישורים מתאימים על מנת שתוכל להפליג במים בינלאומיים** אולם שלטונות תורכיה היו נמנעים מלתת לספינה את האישורים הדרושים בשל מספר המשתתפים הרב. לפיכך, לדבריו, פנו מארגני המשט לאיי קומורו שם מדיניות מתן האישורים היא ליברלית יותר וניתן להשיג כל אישור תמורת תשלום מתאים (4 ביוני, 2010).

לוגו העיתון אקשאם

4. לביקורת הפומבית הנשמעת בתורכיה על הפרת החוק הבינלאומי ע"י מארגני המשט, תוך שימוש בטענות דומים לאלו של ישראל, **יש משמעות על רקע הקמת ועדות בדיקה בינלאומיות מטעם מזכיר האו"ם ומטעם מועצת זכויות האדם של האו"ם.** מועצת זכויות האדם של האו"ם הודיעה (23 ביולי) כי הוועדה תבדוק את "**הפרות החוק הבין לאומי, כולל המשפט הבין לאומי ההומניטארי ודיני זכויות אדם, שאירעו כתוצאה מהתקיפה הישראלית על ספינות המשט אשר נשאו סיוע הומניטארי.**" בראשות הוועדה יעמדו דסמונד דה-סילוה, בריטי אשר שימש כתובע הראשי של האו"ם לסיירה-ליאון, השופט קארל הדסון-פיליפס מטרינידד אשר היה בעברו שופט בבית הדין הבין לאומי הפלילי ומארי שאנטי-דאייריאם ממלזיה (אתר מועצת זכויות האדם של האו"ם, 26 ביולי 2010).

עיקרי המאמר בעיתון התורכי אילק קורשון

5. להלן מספר נקודות חשובות, שהעלה רשאט וולקן במאמר באילק קורשון:
 א. על-פי הגדרת אמנת האו"ם בדבר דיני הים קיימת אבחנה בין שלושה סוגים של ספינות: ספינות מלחמה, ספינות שהועמדו לשרות המדינה וספינות סוחר. **הספינה מאוי מרמרה אינה עונה על אף אחת מהקריטריונים הללו שכן היא מוגדרת כ"ספינת סיוע הומניטארי".** [השאלה היא:] **מי הגדיר זאת? [שכן, מתברר ש] אפילו כוח השלום של**

האו"מ, הפועל כדי להשיג אישור שכזה לא הצליח עדיין להביא ליצירת הגדרה שכזאת.

ב. על-פי חוק דיני הים במשפט הבינלאומי, **אם קיים חשש שספינה מפליגה ללא שייכות לאומית, ישנה לגיטימציה להעלות [כוחות] על ספינה שכזאת, כולל בעתות שלום.** במצב שספינה מניפה שני דגלים או יותר ומנצלת[את הנפת הדגלים] לשם האינטרסים שלה [על בסיס הטענה ש]אינה יכולה לטעון לשייכות לאומית מוגדרת, היא תקבל יחס של ספינה ללא לאום. הספינה "מאוי מרמרה" הפליגה תחת דגל איי קומורו, אך [דה פקטו] מדובר בספינה הנושאת את דגל תורכיה. **"מצב זה יצר על פי החוק הבינלאומי את מלוא הלגיטימציה לישראל לעלות בכוח על האוניה".**

ג. **"בצדק או שלא בצדק", איזור עזה נחשב לאזור מלחמה הנמצא בשליטת ישראל.** ספינה המפליגה לאזור שהוגדר כאזור מלחמה ומצהירה בגלוי כי יעדה הוא לשם, **חושפת את עצמה, על-פי דיני הלחימה במשפט הבינלאומי, להתערבות לגיטימית של הצד [האחר] במלחמה זו, [שכן מצב זה אכן מאפשר לן] לעלות על הספינה גם אם היא נמצאת במרחב הימי הבינלאומי.**

ד. **אין לתורכיה שום סמכות לגבי ספינה המניפה דגל של הרפובליקה האסלאמית של קומורו.** אמנם תורכיה יכולה לטעון, שאזרחיה נפגעו בפעולה ולפעול להביא את האחראים למשפט בתורכיה ולשפוט אותם על-פי חוק העונשין התורכי. אולם, כל עוד האחראים על החיילים הישראליים אינם דורכים על אדמת תורכיה, אין אפשרות להביאם למשפט ולהענישם. **מצד שני, על פי החוק הבינלאומי, פעולות של מדינות זרות הנובעות ממניעים של שמירה על השליטה על שטחן אינן יכולות לעמוד בפני בית משפט של מדינה זרה.** במקרה וקיימת אפשרות לפנות לבית הדין הבינלאומי, **אופציה זאת אפשרית רק בהסכמת שני הצדדים, [שכן] אין אפשרות של תלונה חד-צדדית.**

ה. **בדיני המלחמה של המשפט הבינלאומי לא קיים איסור מוחלט על הריגת אזרחים.²**
1. תנועת חמאס הוכרזה כארגון טרור במסמכים הבינלאומיים, שגם תורכיה חתמה עליהם.

6. כתב עיתון אילק-קורשון מסיים את הכתבה בביקורת חריפה על ראש ממשלת תורכיה: **"אנו מקווים שהשחצן סלטאן פאתח** [הסולטאן העותומאני הנערץ על-ידי התורכים, מחמט השני, שכבש את קונסטנטינופול בשנת 1453 מידי הביזנטים], רג'פ [טאיפ ארדואן], יתעדכן באופן ישיר בעובדות אמיתיות המתרחשות בעולם, ושלא יגרור אותנו לביצה של המזרח-התיכון.

² מאחר שמשפט זה נכתב בהקשר של מאוי מרמרה, ככל הנראה כוונתו היא כי לא חל על פי הדין הבינלאומי איסור להרוג אזרחים במסגרת הגנה עצמית כאשר הכוחות נתונים בסכנה.

נוסח המאמר המקורי

Kaos

Deniz Som

6 Haziran 2010

MARMARA Üniversitesi Hukuk Fakültesi Uluslararası Hukuk Anabilim Dalı öğretim elemanı Reşat Volkan Günel Mavi Marmara gemisinin Ortadoğu'da yarattığı kaosu değerlendiriyor:

1) Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne göre genel olarak üç tip gemi vardır; savaş gemisi, kamu hizmetine tahsis edilmiş devlet gemisi; ticari gemi. Mavi Marmara gemisi hiçbir tipe girmemektedir. İnsani yardım gemisi deniliyor. Bu hakkı ona kim vermiştir? BM Barış Gücü bile yardım sevklerinde devletlerden yetki almak için boşuna mı uğraşmaktadır?

2) Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne göre geminin tabiiyetsiz olduğundan şüpheleniliyorsa barış zamanında dahi gemiye ziyaret hakkı doğar ve iki veya daha fazla devletin bayrağı altında seyreden ve bunları işine geldiği gibi kullanan bir gemi, bu tabiiyetlerden hiçbirini diğer devletlere karşı ileri süremez ve tabiiyetsiz bir gemi gibi işlem görür. Mavi Marmara Komor bandıralı ama Türk bayrağı çekmiş bir gemidir. Bu hileli durum İsrail'in gemiye çıkması için haklı bir sebep yaratır.

3) Haklı veya haksız, Gazze bölgesi fiilen İsrail devletinin kontrolünde bir savaş bölgesidir. Savaş bölgesine yönelen ve açıkça rotasını buraya kıran bir gemiye uluslararası sular da olsa, savaş hukukuna göre savaşan taraflar müdahalede bulunabilir.

4) Komor İslam Cumhuriyeti bayraklı Mavi Marmara üzerinde Türkiye'nin yetkisi yoktur. Türkiye, olaylarda vatandaşına karşı suç işlendiği iddiası ile Türk Ceza Kanunu'na göre sorumluların şahsı hakkında Türk mahkemelerinde yargılamaya gidebilir. Ancak sorumlu İsrail askerleri Türkiye'ye gelmediği sürece böylesi bir ceza yargılaması somut bir sonuç ifade etmez. Diğer yandan, devletler hukukuna göre devletlerin egemenlik amacı ile yaptığı fiillerden ötürü hiçbir devlet yabancı bir mahkemede yargılanamaz. Uluslararası Adalet Divanı'na gitmek ise her iki tarafın rızası ile kullanılabilir bir seçenektir, şikâyet mercii değildir.

5) Savaş hukukunda sivilleri öldürmek kesinlikle yasaktır diye bir hüküm yoktur.

6) Hamas, Türkiye'nin da altına imza koyduğu uluslararası belgelere göre bir terör örgütüdür.

Dalkavukları Fatih Sultan Recep'i umarız dünya gerçekleri konusunda dürüstçe bilgilendirir de Türkiye Ortadoğu bataklığına sürüklenmez!

Vatanı savunmak suç olmuşsa eğer...

ERGENEKON dalgasında avukatlara karşı düzenlenen son gözaltı ve gözdağı operasyonu sayesinde Silivri ve Hasdal toplama kamplarındaki "sanıklar"ın suçlarının ne olduğunun iyice anlaşıldığı söylüyor Hilmi Kayıhan.

"Ortak suçları ülkemizi savunmak, ülkemize saldırmak değil. Suçları, Türkiye'nin birliğini ve bütünlüğünü, hukukun üstünlüğünü ve Atatürk'ü ve Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyeti savunmak; milletin egemenliğini, ülkenin bağımsızlığını, namusumuzu ve bayrağımızı savunmak. Kalemimi ve silahımı Büyük Ortadoğu Projesi'nin emrine vererek ülkesinin parçalanmasına yardım ve yataklık etmek değil suçları, vatanımı ölümüne savunmak. Atatürk'ü savunmak suç, saldırmak değil; teröriste karşı ülkesini savunmak suç, ülkeye saldırmak değil.

Sözün özü; toplama kamplarındakilerin suçu vatanı savunmak! Ulusalcılığın suç kapsamına alındığı yerde vatanı savunmak tabii ki suç olacaktır. Vatanı savunmak suç olmuşsa vatana saldıranlar iktidar olmuş demek midir? Askeri darbelerde bile bu denli zorbalık ve hukuk rezaleti görmedik. Söylemedi demeyin, en iyi savunmanın saldırı olduğunu gösteren işaretler fazlasıyla kendini göstermeye başladı!"

Führer

Faruk Yıldız: "Führerlik yolunda bir adım daha: Yurtta savaş, dünyada savaş!"

Dilsiz

Mustafa Pınar: "Gazze için esip gürleyen Recep, KKTC'ye ambargoyu neden bir gün bile dillendirmez!"

Simit

Gülfatma Carlık: "Recep, 'Yok öyle 25 kuruşa simit' demiş. Yok, tabii; Recep zam yaptı!"

Yevmiyeci

Zekai Buluç: "Sürekli ağlayan serbüent, Osmanlı'da zengin cenazesinde ağlaması için parayla tutulan yevmiyecilere benziyor!"

Google'a da sansür geldi:

Arap Birliği kriteridir!

Nazi Almanyası'nda papaz Martin Niemöller'in günlüğünden: "Önce sosyalistleri topladılar, sesimi çıkarmadım; çünkü ben sosyalist değildim. Sonra sendikacıları topladılar, sesimi çıkarmadım; çünkü sendikacı değildim. Sonra Yahudileri topladılar,

sesimi çıkarmadım; çünkü Yahudi deęildim. Sonra beni almaya geldiler; benim için sesini çıkaracak kimse kalmamıřtı.”